

HERINNERINGEN UIT MIJN HOUTHEMSE JEUGD (8)

Jos Biolders

Sinds enige jaren treft u in dit 'Sjtegelke' bijdragen van mij aan die teruggrijpen op mijn jeugd in Houthem, het dorp dat ik voorgoed verliet toen ik mijn militaire dienstplicht ging vervullen. Weliswaar woon ik, na vele omzwervingen, nu weer onder de rook van dit fraaie dorp en maakt zich van mij, als ik er ben, iedere keer een gevoel van melancholie meester dat ik probeer te verklaren.

Vaststaat dat de eerste bewustwordingsprocessen in het kinderleven vooral worden gekleurd door de directe omgevingsfactoren, het gezin, de straat, de school en, in ons toen nog uitgesproken katholieke zuiden, de kerk.

De kleinschaligheid en de jeugd die door de omgeving liefdevol wordt omringd geeft het gevoel van veiligheid en bescherming.

'Laat mij deze wereld voelen als uw liefde, die vorm aanneemt; dan zal mijn liefde haar helpen' zo schreef Tagore in zijn boek 'Zwervende vogels'. Op deze wijze schep je als kind een volmaakte wereld om je heen. Veel later ontdek je pas dat diezelfde planeet verre van volmaakt is en grijp je, op momenten dat je daar even ver van wil zijn, maar al te graag terug op de wereld van jezelf, die van je kinderjaren. Zo ook in mijn geval.

De vervelende zaken uit je jeugd filter je, naar de mate waarin deze ingebed was in de warmte van je omgeving, er merendeels uit. De mooie, avontuurlijke dingen beklijven veel beter, zo is mijn ervaring.

Ik werd dat laatste heel nadrukkelijk gewaar toen ik onlangs werd geconfronteerd met de belevingswereld van het bij ons, in de nadagen van de oorlog, ondergedoken Joodse gezin. Na veel jaren wist mijn broer Leo, na veel en intensief spuurwerk, contact te leggen met de kinderen, inmiddels natuurlijk ook opa en oma, die in de Verenigde Staten bleken te wonen.

Intens mailcontact kwam tot stand en dat verliep aanvankelijk heel erg soepel en bevrijdend. Het werd moeilijker toen de gevoelservaringen, die wederzijds in onze geheugens waren opgeslagen, uit elkaar gingen lopen en zelfs gingen botsen. Hun wereld werd destijds bedreigd, ze moesten een verborgen leven leiden - ze mochten bijvoorbeeld niet naar de school in Houthem - in een vreemde omgeving en met angst voor overleven. Dat tekende hun jeugd waardoor veel dingen anders werden beleefd dan bij mij het geval was.

Ondanks dat je er als oudere, wijze mensen goed mee denkt te kunnen omgaan, bleken onze werelden toch zover uit elkaar te blijven liggen dat ze de contacten gingen beïnvloeden. Lagen en liggen mijn wortels in het Houthemse, voor hen, als kind op drift, ontbreekt die plek en is Houthem een plek waar de inbedding in de gemeenschap ontbrak. Het contact verwaterde en hield tenslotte op, daar waar de mentale kracht ontbrak om elkaars inzichten in warme gevoelens omtrent onze jeugd te delen. Houthem blijkt voor hen een trauma te zijn geworden. Hoe een dorp vorm krijgt in je verdere leven hangt dus af van het gevoel dat het je toestopte. Zoveel is duidelijk, de mooie herinneringen uit je jeugd koesteren gedurende je verdere leven maken je tot een evenwichtiger mens.

Het is daarom dat ik met veel plezier een bijdrage lever in dit blad. Houthem is niet alleen een mooie jeugdherinnering, het was en is een inspiratiebron voor veel dingen in mijn leven.